

1871, hvorved Skolekommissionernes Omraade og Virksomhed i Landkommunerne nærmere bestemmes.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3335—36.)

Sagen sattes til Forhandling.

Aadal: De Ændringer, der ere foreslaaede i nærværende Lovforslag angaaende §§ 4 og 5 i Loven af 18de Marts 1871, ere en naturlig Følge af Loven af 20de Marts 1899, idet Skolekommissionerne ere blevne udvidede ved denne Lov. Der er derfor ikke mange Bemærkninger at gøre til det foreliggende Lovforslag. Kun skal jeg bemærke, at naar der i sidste Punktum af Ændringen til § 5 staar: „hvert Medlem kan forlange sin fra en Kommissions Beslutning afvigende Mening kortelig tilført Forhandlingsbogen og medtagen ved Beslutningens Fremsendelse“ er det noget lignende som det, der staar i Loven af 18de Marts 1871. Man faar umiddelbart det Indtryk heraf, at *alle* Beslutninger blive fremsendte. Jeg synes, det var mere rigtigt, naar der i Stedet for stod: „ved Beslutningens mulige Fremsendelse“. En afvigende Mening, som er tilført Protokollen, kan selvfølgelig ikke blive medtagen ved Beslutningen, naar denne ikke bliver fremsendt. Det forekommer mig, at man let kan undgaa denne Uklarhed. I det hele taget er det godt, at man her faar saa klare Bestemmelser fra Skolekommissionen som muligt. Der er mange Steder i Landet meget afvigende Meninger inden for Skolekommissionerne om, hvorledes deres Forretningsorden skal være, hvad der kan afgøres af Skolekommissionens Formand, og hvad der skal afgøres af den samlede Kommission. Jeg skal blot nævne et Eksempel for at illustrere dette. En Skolekommission udarbejdede en Skoleplan, som Loven af 24de Marts 1899 paabyder, og denne Skoleplan blev fremsendt til Sogneraadet. Formanden skrev i Betænkningen over Forslaget en meget lang Begrundelse, som var af den Beskaffenhed, at der af et af Skolekommissionens Medlemmer maatte nedlægges en bestemt Protest derimod, men den blev dog underskrevet af Formanden paa Skolekommissionens Vegne, uagtet Betænkningen ikke var tiltraadt af Skolekommissionen. Vedkommende Formand blev gjort opmærksom derpaa, men fastholdt dog, at han havde Ret til ved en saadan Indstilling at fremsende paa Skolekommissionens

Vegne, hvad han mente var fornødent i saa Henseende. Man har flere Eksempler i denne Retning, saaledes ogsaa med Hensyn til Anbefaling af Lærere osv. Det faar nu mere Betydning efter den ny Skolelovs Ikrafttræden, hvor ogsaa Skolekommissionernes Anbefaling skal til, for at en Lærer kan komme op i en højere Lønningsklasse, og i enkelte Tilfælde for at faa Ansættelse i Lærereboder. Jeg tror nu ikke, at Skolekommissionernes Formænd og for sig gaa uden for den Ret, som de tro at have. Det sker ifølge gammel Slendrian og Praksis. Saa kan man sige, at vedkommende Kommissions Medlemmer kunne klage til de overordnede, naar der var noget, de syntes, Formanden gik uden for sin Competence. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at det er noget, Skolekommissionernes Medlemmer meget nødig gøre. Man vil nødig have det gode Forhold spoleret, som bestaar inden for Skolekommissionen, og som er nødvendigt for en rolig Udvikling af vort Skolevæsen; derfor vil man nødig gaa den Vej at klage over Skolekommissionens Formand. Jeg ved ogsaa meget godt, at der i Skoleloven af 18de Marts 1871 i § 4, første Punktum, netop den Paragraf, som er til Behandling her i Dag, med Hensyn til Skolekommissionerne staar: For øvrigt fastsætter den selv sin Forretningsorden. Man kan jo ved Forretningsordenen fastsætte, hvorledes Forretningsgangen skal være inden for Skolekommissionerne, saaledes at der ikke kommer Strid, men det ligger ikke for menige Mænd rundt omkring i Landet at lave Forretningsorden. De skulle være nøje bekendte med alle Bestemmelser, som angaa Skolekommissionerne, og jeg tror heller ikke, at Skolekommissionernes Formænd mange Steder ville egne sig til at lave disse Forretningsordener, navnlig da det viser sig, at de have en meget forskellig Opfattelse af, hvad der er og bør være Ret for Skolekommissionerne. Det er en Selvfølge, at f. Eks. med Hensyn til Indberetninger af ren statistisk Art, hvorom der ikke kan være Meningsforskel, kan Formændene paa Kommissionernes Vegne godt selv besørge det, men det forekommer mig, at ved alle Sager, hvorom der kan være Meningsforskel, bør Kommissionen samles for at tage Beslutning. Jeg tror det har megen Betydning og megen almindelig Interesse, navnlig for Kommissionerne, om vi kunde faa en Udtalelse fra den højtærede Kultusminister angaaende denne Sag, og jeg skal derfor tillade mig at stille et bestemt